

**Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas priekšsēdētājas
Christa Schweng runa**

**Konstitutīvā plenārsesija 2020. gada 29. oktobrī
EP *Paul-Henri Spaak* ēkas sēžu zālē / neklātienē**

**Godātais priekšsēdētāj Sasoli kungs!
Godātais priekšsēdētāj Mišela kungs!
Cienītā priekšsēdētāja fon der Leienas kudze!**

**Jūsu Ekselences!
Godātie Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas locekļi!
Dārgie viesi!
Mīļie draugi!**

Sēdēt pie ekrāna nav gluži tas, kā bijām iedomājušies šo konstitutīvo plenārsesiju. Jums var rasties jautājums, kāpēc arī es, būdama jaunā priekšsēdētāja, tajā piedalos neklātienē. Ticiet man, nebija viegli izšķirties par labu nebraukšanai uz Briseli. Iemesls šādam lēmumam ir vienkāršs: lai apkarotu Covid-19 pandēmiju, mēs varam lūgt iedzīvotājiem, mūsu Komitejas locekļiem un darbiniekiem ierobežot savus sociālos kontaktus un mainīt ikdienas paradumus tikai tad, ja paši rādām piemēru. Tāpēc nolēmu vadīties pēc principa “drošība pirmajā vietā” un piedalīties neklātienē, lai nevienu neapdraudētu.

Vēlos sākt ar personīgām atmiņām. Par Komitejas locekli kļuvi 1998. gadā. Joprojām atceros savu pirmo darba dienu un tālaika domas. Jutos nedaudz apjukusi un nesapratu, kā gan visas šīs politikas darbojas. Kā gan es varētu palīdzēt Eiropas Savienību padarīt labāku? Domāju, ka daudziem no jums, it īpaši mūsu jaunajiem locekļiem, šīs sajūtas nav svešas. Tagad, pēc 22 gadiem, mana motivācija ir tāda pati kā pirmajā dienā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ir izšķiroša loma, lai organizētas pilsoniskās sabiedrības viedokli liktu uzklaut Eiropas līmenī. Pateicoties organizētas pilsoniskās sabiedrības ieguldījumam,

Eiropas politikas var daudz precīzāk atspoguļot situāciju uz vietas, un tās var tikt efektīvāk īstenotas valsts vai vietējā līmenī.

Lai Eiropu padarītu labāku, *obligāts priekšnosacījums* ir no pirmavota uzzinātā darba devēju, darba ņēmēju, patērētāju, lauksaimnieku un nevalstisko organizāciju pieredze. Mēs esam kā tilts: mums jāpilda šī loma, un esmu pārliecināta, ka mēs to varam.

Būsim godīgi: pēdējo mēnešu laikā Komitejas atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos varēja būt labāks. Mums nekavējoties jārikojas, lai atgūtu gan EESK, gan mūsu pašu reputāciju un atjaunotu uzticēšanos un uzticamību gan sabiedrības, gan paši savās acīs. Mums vajadzīga tāda Komiteja, kas ir **vienota un atbilst visaugstākajiem ētikas un profesionālajiem standartiem**, Komiteja ar **izcilu tēlu**. Tāpēc es šodien lūgšu pilnvarot padomdevēju struktūru pilnveidot Komitejas locekļu rīcības kodeksu un Reglamentu. Tas mums jāizdara, cik drīz vien iespējams, un noteikti ne vēlāk kā līdz 2021. gada janvārim.

Dāmas un kungi!

Tagad vēlos jūs iepazīstināt ar sava pilnvaru termiņa prioritātēm. Vēlos pateikties visiem, kas sniedza vērtīgu ieguldījumu šajā programmā. Mans moto ir **“Vienoti Eiropas nākotnei”**, un es ļoti priecāšos, ja šī programma kļūs par MŪSU programmu, par Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas programmu nākamajiem divarpus gadiem.

Pirmkārt un galvenokārt mums jārisina sarežģītās ekonomiskās un sociālās problēmas, ko rada Covid-19. Pašreizējā pandēmija ir izraisījusi vislielāko lejupslīdi kopš Otrā pasaules kara un turpina padziļināt nevienlīdzību. Visupirms **dalībvalstīm un visai mūsu sabiedrībai ir jāatgūstas un jākļūst izturētspējīgākām.**

Mūsu darba metodes šajā pilnvaru termiņa laikā būs atkarīgas no **Covid-19**. Kamēr nebūs izstrādāta un plaši pieejama vakcīna, mūsu “jaunā normalitāte” arī turpmāk būs sociālā distancēšanās, masku valkāšana, hibrīdsanāksmes vai neklātienes sanāksmes un traucēta uzņēmējdarbība.

Mums vairāk nekā jebkad agrāk **jāapvieno spēki**, jāveido redzējums par spēcīgāku Eiropu pēc Covid-19 un jādara viss, kas vien ir mūsu spēkos, lai nodrošinātu, ka **mūsu Komiteja dod ievērojamu ieguldījumu Eiropas atveseļošanā un turpmākajā noturībā.**

Kādu es redzu Eiropu pēc Covid-19?

Vai tā ir **ekonomiski labklājīga** Eiropa, kas ir **sociāli iekļaujoša un ekoloģiski noturīga** un kas paver iespēju visām pilsoniskās sabiedrības grupām uzplaukt un dzīvot atklātā, vērtībās balstītā sabiedrībā?

Digitālā un zaļā pārkārtošanās joprojām ir svarīgi temati, taču tie būtu jāintegrē ikvienā politikas jomā. Ilgtspējīgai attīstībai jākļūst par domāšanas veidu un pamatu konkurētspējīgai ekonomikai, kurā neviens netiek aizmirsts.

Es pārstāvu Darba devēju grupu, tātad sāksu ar ekonomikas aspektu.

Tā kā mēs piedzīvojam pandēmijas otro vilni, gan mūsu uzņēmumiem, gan darbiniekiem, gan iedzīvotājiem ir vajadzīgs atbalsts, lai izdzīvotu, atgūtos un atjaunotu ekonomiku. Ar *Next Generation EU* Atveseļošanas plānu ir jānodrošina vajadzīgais finansējums, lai pārvarētu pandēmijas negatīvās ekonomiskās un sociālās sekas. Mums jānodrošina, ka šis atbalsts nonāk pie tiem, kam tas ir nepieciešams visvairāk, — darbu zaudējušajiem un uzņēmumiem, it īpaši MVU, kas cīnās par izdzīvošanu.

Taču nauda vien neatrisinās pašreizējo situāciju: pāreja uz ekonomiku, kas pēc pandēmijas būs digitālāka un zaļāka, ir jāsasaieta arī ar **sociālo atveseļošanu**.

Mērķi — līdz 2020. gadam palīdzēt 20 miljoniem cilvēku izkļūt no nabadzības un sociālās atstumtības — nepārprotami nav izdevies sasniegt, tā nu tagad mums jāpieliek divkārtšas pūles, lai tas izdotos. Cilvēkiem, kas spēj strādāt, būtu jāstrādā, un tiem, kas to nespēj, būtu jāsaņem solidārs sabiedrības atbalsts.

Lai ātri izkļūtu no krīzes, papildus ievērojamiem publiskajiem un privātajiem ieguldījumiem mums ir vajadzīgs efektīvs vienotais tirgus. Būtu jānovērš vēl atlikušie šķēršļi, lai nodrošinātu preču, pakalpojumu, kapitāla un datu brīvu apriti un iedzīvotāju brīvu pārvietošanos pāri robežām. Vienlaikus mums jārada vienlīdzīgi konkurences apstākļi, lai vienotajā tirgū nodrošinātu godīgu konkurenci.

Eiropas Savienībai ir jāuzņemas būtiska loma uz pasaules skatuves. Mums jāveido tādi starptautiski standarti, kas atspoguļotu Eiropas vērtības un intereses. Tiek prognozēts, ka 85 % no pasaules izaugsmes nākotnē norisināsies ārpus Eiropas Savienības. 35 miljoni Eiropas darbvietu ir atkarīgi no eksporta, un 16 miljoni darbvietu — no ārvalstu ieguldījumiem.

Šīs pandēmijas laikā mēs visi redzam, ka Eiropas Savienība ir neaizsargāta un atkarīga no ārpus Eiropas esošiem piegādātājiem. Mūsu uzņēmējdarbība un nākotnes labklājība būs atkarīga no spējas saglabāt atvērtu tirgu, brīvu un godīgu tirdzniecību un prognozējamus globālās tirdzniecības nosacījumus. EESK, būdama pilsoniskās sabiedrības daļa, turpinās aktīvi iesaistīties paplašināšanas un kaimiņattiecību politikā.

Dāmas un kungi!

Covid-19 ir radījusi traucējumus un straujas pārmaiņas **darba tirgū**. Prioritāte ir nosargāt darbu un ienākumus visiem darba tirgus dalībniekiem — gan pašnodarbinātajiem, gan darba ņēmējiem, un pašreizējā politika mums jāveido, piemērojot ilgtermiņa pieeju apmācībai un prasmēm. Īpaša uzmanība

jāvelta neaizsargātām grupām, tādām kā, piemēram, nestandarta darba attiecībās esošiem darbiniekiem, bērniem, kas cieš no nabadzības, cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī migrantiem un etniskajām minoritātēm.

Liela ietekme uz mūsu dzīvi, darbu, mācībām un savstarpējo mijiedarbību ir **digitalizācijai un mākslīgajam intelektam**. Digitālajai pārejai jābūt taisnīgai, ilgtspējīgai un sociāli pieņemamai. Digitalizācijas centrā ir jābūt cilvēkam.

Es patiesi ticu, ka ekonomiskais, sociālais un sabiedrības progress ir vienots veselums. Eiropas sociālo tiesību pīlāra 20 principi kalpo kā sociālās konverģences un taisnīgas un ilgtspējīgas atveseļošanas kompass. Tā kā Eiropa pārkārtojas uz zaļu un digitālu ekonomiku, mums ir jāgādā, lai neviens netiktu atstāts novārtā un lai sociālā politika pienācīgi reaģētu uz pārkārtošanās ietekmi.

Aizsargāt tos, kas Eiropas Savienībā meklē **patvērumu**, garantēt viņu tiesības un dot cerību nākotnei — arī tam vajadzētu būt vienam no Eiropas Savienības vadošajiem principiem. Izšķiroša nozīme migrantu integrācijā ir pilsoniskās sabiedrības organizācijām, taču tās ir jāatbalsta ar pienācīgu finansējumu.

Runājot par Eiropas vērtībām, es uzskatu, ka **mūsu kopējās Eiropas vērtības** nav apspriežamas nekādos apstākļos. Mums jārespektē cilvēka cieņa un cilvēktiesības, brīvība, demokrātija, līdztiesība un tiesiskums pat krīzes laikā, kad ir vajadzīgi daži ārkārtas un stingri terminēti pasākumi. Tiesiskums ir Eiropas Savienības darbības stūrakmens, taču tas ir arī kaut kas vairāk: kopā ar pamattiesībām tā ir Eiropas Savienības kā sociālās tirgus ekonomikas modeļa vizītkarte, un mums tas ir jāaizstāv.

Viens no galvenajiem Covid-19 krīzes secinājumiem ir tāds, ka gandrīz visās Eiropas valstīs ir jāstiprina veselības aprūpes sistēmas, galvenokārt pievēršoties profilaksei. Nozīmīgs solidaritātes un turpmākas noturības aspekts ir **Eiropas veselības savienības** izveide, kas ietver arī dalībvalstu veselības aprūpes sektora praktisku sadarbību, ko koordinē Komisija. Efektīvu Covid-19 ārstēšanas metožu un vakcīnas izstrāde, kā arī kopēji testēšanas standarti un koordinēta sistēma būtu jāizveido Eiropas Savienības līmenī.

Un, visbeidzot, mums ir vajadzīga tāda Eiropa, kas ir ekoloģiski ilgtspējīga.

Mēs zinām, ka pārkārtošanās uz oglekļneitralitāti modernizēs rūpniecību un radīs jaunas, kvalitatīvas darbvietas un vairāk darba iespēju. Taču vērienīgi klimata aizsardzības pasākumi bieži rada ievērojamas grūtības to skartajiem uzņēmumiem. Lai panāktu atveseļošanu, pašreizējos ekonomikas lejupslīdes apstākļos ir svarīgi sniegt tiem vislabāko iespējamo atbalstu, vienlaikus sekmējot inovāciju un ieguldījumus klimata un vides aizsardzībā. Centienos zaļināt ekonomiku uzņēmumi ir jāuzskata par daļu no risinājuma. Tie ir jāmudina aktīvi piedalīties pārejā uz mazoglekļa un resursefektīvu ekonomiku. Tādēļ, ieviešot jaunus klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus, uzņēmumiem ir vajadzīgi reālistiski mērķi, plānošana, drošība un elastīgums.

Manu priekšsēdētājas pilnvaru termiņa moto — “Vienoti Eiropas nākotnei” — nevar apspriest, nepievēršoties konferencei par Eiropas nākotni.

Šī konference Eiropas Savienības sabiedrībai būs unikāla iespēja. Par to, kādai jābūt turpmākajai Eiropas Savienības politikai, varēs izteikties uzņēmēji, darba ņēmēji, lauksaimnieki, patērētāji un nevalstiskās organizācijas. Viņi piedalīsies *savas* Eiropas Savienības veidošanā. Dažādas izcelsmes un visu sabiedrības slāņu iedzīvotāji varēs iesaistīties strukturētākās debatēs ar mērķi uzlabot veidu, kā Eiropas Savienība darbojas.

EESK kopš savas izveides 1958. gadā ir apņēmusies īstenot līdzdalības demokrātiju, un tagad tai vēlreiz būs izdevība parādīt savu pievienoto vērtību un darboties kā veicinātājam, jo mūsu locekļi nāk no organizācijām, kuras pārstāv visas sabiedrības grupas un kurām ir dziļas saknes visās dalībvalstīs.

Starp svarīgākajiem tematiem ir redzējums par Eiropu, dilemma starp nacionālo suverenitāti un nepieciešamību rast kopējus Eiropas risinājumus, nacionālā identitāte un kultūras daudzveidība.

Es lepojos ar to, ka viena no 2017. gadā pieņemtajām EESK rezolūcijām bija pirmais ieguldījums ES mēroga debatēs par Eiropas nākotni. Taču pie tā mēs neapstāsimies. Esmu pārliecināta, ka konferencē par Eiropas nākotni mēs sniegsim būtisku un vērtīgu ieguldījumu.

Manā moto jūs dzirdat vārdu “VIENOTI”.

Mūsu galvenais uzdevums ir gādāt, lai organizētas pilsoniskās sabiedrības balss būtu sadzirdama Eiropas līmenī. Lai to panāktu, mums jāatrod **kopīga valoda** starp visām grupām: mēs Komitejā neesam tādēļ, lai vienkārši pārstāvētu darba devēju, darba ņēmēju vai nevalstisko organizāciju uzskatus. Mūsu pievienotā vērtība ir kopsaucējs, ar kuru mēs iepazīstinām Eiropas iestādes un dalībvalstis. Vienlaikus mēs apzināmies, ka ir sarkanās līnijas, kuras nedrīkstam pārkāpt un kuras ir jārespektē visām grupām. Tās nav individuālās intereses, kas Komitejai nodrošina leģitimitāti; tā ir kopīgā izpratne, ka mēs nākam no dažādām valstīm un atšķirīgiem apstākļiem, taču mūsu uzdevums ir strādāt kopā, **vienoti**, Eiropas Savienības kopējā labuma vārdā. Tieši tas mūs atšķir no lobistiem; tā ir mūsu īstā pievienotā vērtība.

Mūsu panākumi un ietekme Eiropas Savienības politikas veidošanas procesā būs atkarīga gan no mūsu darba kvalitātes un savlaicīguma, gan no proaktīvas pieejas. Mēs paļaujamies uz to, ka ikviens ziņotājs un loceklis sekos līdzi darbam pēc atzinumu pieņemšanas, iesaistīsies ciešā dialogā ar Eiropas Parlamenta referentiem, Padomi un Komisiju, kā arī komunicēs ar attiecīgajiem dalībniekiem visā atzinuma izstrādes laikā.

Esam pateicīgi par to, ka varam paļauties uz uzticamu atbalstu, ko visos dienestos sniedz **Komitejas personāls**, ar kuru mēs vēlamies sadarboties komandā, **vienoti, cieņas**, uzticēšanās un abpusējas atzinības garā.

Godātie priekšsēdētāji, dārgie viesi, kolēģi un draugi!

Mūs gaida milzīgi **izaicinājumi**, taču šis pilnvaru termiņš mums pavērs arī **iespēju** palīdzēt Eiropai ekonomiski uzplaukt un būt sociāli iekļaujošai un ekoloģiski ilgtspējīgai. ES politikai mēs varam dot

nozīmīgu pievienoto vērtību un palīdzēt to padarīt līdzdalīgāku, efektīvāku un labāk pielāgotu eiropiešu vajadzībām.

Mēs esam apņēmības pilni sasniegt šo mērķi. Kopā mums izdosies.

Vienoti Eiropas nākotnei!